

Wytyczne do opracowania planów studiów i programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

§1

1. Studia wyższe w Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, zwanym dalej „Uczelnią”, są prowadzone w ramach kierunku studiów, stanowiących wyodrębnioną część jednego lub kilku obszarów kształcenia i realizowanych w sposób określony przez program kształcenia.
2. Kierunek studiów może być prowadzony przez podstawową jednostkę organizacyjną Uczelni, lub wspólnie przez kilka jednostek, na określonym poziomie i profilu kształcenia oraz formie studiów.
3. W Uczelni studia wyższe prowadzone są na następujących poziomach kształcenia:
 - a) studia pierwszego stopnia, tj. inżynierskie lub licencjackie;
 - b) studia drugiego stopnia, tj. magisterskie;
 - c) jednolite studia magisterskie.
4. Do prowadzenia kierunku studiów jest konieczne w szczególności:
 - a) utworzenie właściwego minimum kadrowego;
 - b) zachowanie właściwych proporcji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów na danym kierunku studiów;
 - c) dostęp do bazy dydaktycznej i laboratoryjnej oraz do zasobów bibliotecznych;
 - d) zapewnienie właściwego trybu odbywania praktyk przewidzianych w programie kształcenia;
 - e) posiadanie i wdrożenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, uwzględniającego specyfikę programu kształcenia danego kierunku studiów.
5. Prowadzenie studiów drugiego stopnia na danym kierunku studiów lub jednolitych studiów magisterskich jest uwarunkowane prowadzeniem badań naukowych przynajmniej w jednym obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia właściwemu dla tego kierunku studiów.
6. W Uczelni mogą być prowadzone studia o profilu ogólnoakademickim, względnie praktycznym, z udziałem podmiotów gospodarczych, na podstawie stosownej umowy określającej organizację i sposób prowadzenia takich studiów.

§2

1. Podstawowa jednostka organizacyjna Uczelni może prowadzić studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, jeżeli:
 - 1) określiła nazwę kierunku studiów adekwatną do efektów kształcenia, poziom i profil kształcenia oraz formę studiów;
 - 2) wykazała związek kierunku studiów ze strategią rozwoju oraz misją Uczelni;
 - 3) przyporządkowała kierunek studiów do obszaru lub obszarów, kształcenia oraz wskazała dziedziny nauki lub sztuki i dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów;

- 4) posiada program kształcenia dla tego kierunku i poziomu kształcenia oraz dla określonego profilu lub profili kształcenia na tym kierunku.
2. W dokumentacji programu kształcenia uwzględnia się następującą strukturę opisu:
 - 1) program kształcenia (poziom I);
 - 2) efekty kształcenia (poziom II);
 - 3) program studiów (poziom III), tj.::
 - a) plan studiów – semestralny układ przedmiotów/modułów, praktyk, prac dyplomowych wraz z liczbą pkt. ECTS i godzin zajęć przypisanych poszczególnym formom;
 - b) programy przedmiotów opracowane w formie sylabusów.
3. Zasady określone w ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich przez kilka jednostek wspólnie.

§3

1. Program kształcenia dla określonego kierunku i poziomu oraz profilu kształcenia powinien uwzględniać:
 - a) opis przyjętych w Uczelni (zatwierdzonych przez Senat na podstawie dokumentacji ujętej w §9) spójnych efektów kształcenia, zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego;
 - b) program studiów, stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia efektów, wraz z przypisanymi do poszczególnych przedmiotów i/lub modułów tego procesu punktami ECTS.
2. Przez moduł kształcenia należy rozumieć szeroko rozumiany przedmiot lub grupę przedmiotów oraz ujętą w programie praktyką kierunkową, przygotowanie pracy dyplomowej, a także zbiór przedmiotów obowiązkowych dla określonej specjalności lub specjalizacji w ramach kierunku studiów, względnie zestaw przedmiotów wybranych przez studenta spośród przedmiotów należących do określonego, większego zbioru.
3. Efekty kształcenia stanowią zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji personalnych i społecznych uzyskanych w procesie kształcenia przez studentów, przy czym:
 - a) wiedza to zbiór powiązanych ze sobą faktów, zasad, teorii i doświadczeń wywodzących się z określonej dziedziny nauki i przyswojonych przez studenta;
 - b) umiejętności to zdolność kreatywnego wykorzystania i stosowania wiedzy oraz wyćwiczonych sprawności do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
 - c) kompetencje personalne i społeczne to zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań oraz umiejętność komunikowania się i współdziałania w ramach struktur zespołowych.Ujmują to, co student/słuchacz wie, rozumie i potrafi wykonać po zakończeniu procesu kształcenia.

§4

1. Program studiów określa w szczególności przedmioty i/lub moduły kształcenia wraz z przypisanymi im efektami i treściami kształcenia oraz liczbą punktów ECTS.
2. Zasadniczym elementem programu studiów jest plan studiów, który powinien uwzględniać:

- a) formę studiów (stacjonarne lub niestacjonarne), liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów;
 - b) wykaz przedmiotów i/lub modułów, których zaliczenie jest wymagane dla ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie kształcenia;
 - c) semestralny wymiar godzin realizowanych w ramach wszystkich zaplanowanych form i typów zajęć oraz metod kształcenia;
 - d) formę zaliczenia, stwierdzającą osiągnięcie efektów kształcenia przez studenta,
 - e) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;
 - f) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
 - g) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych;
 - h) minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów;
 - i) minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego;
 - j) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje praktyki;
 - k) zasady i formę realizacji prac dyplomowych.
3. Liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla jednego semestru powinna wynosić 30.
 4. Program studiów powinien umożliwić studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisane są odrębne efekty kształcenia i punkty ECTS, w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby punktów ECTS koniecznych dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów¹.
 5. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia powinien określać procentowy udział liczby punktów ECTS, przewidzianych dla każdego z tych obszarów, w stosunku do łącznej liczby punktów ECTS, koniecznych dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów.
 6. W planie studiów co najmniej 50% zajęć powinny stanowić ćwiczenia i seminaria.

§5

1. Program kształcenia powinien uwzględniać:
 - a) zajęcia z języka obcego, wychowania fizycznego i technologii informacyjnej;
 - b) realizację treści kształcenia z zakresu ochrony własności intelektualnej;
 - c) realizację treści oferowanych na zajęciach ogólnouczelnianych;
 - d) seminaria dyplomowe organizowane w celu zaprezentowania przez studentów założeń i rezultatów pracy dyplomowej oraz w celu bezpośredniego nadzoru nad stanem zaawansowania realizowanej pracy.
2. Kształcenie z zakresu języka obcego:
 - a) na pierwszym stopniu studiów – przedmiot prowadzony przez 4 semestry, w wymiarze 30 godz. na studiach stacjonarnych i 21 godz. na studiach niestacjonarnych w każdym semestrze; łączna liczba ECTS 5, forma zaliczenia – egzamin;

- b) na drugim stopniu studiów – moduł kształcenia w wymiarze 30 godz. na studiach stacjonarnych i 21 godz. na studiach niestacjonarnych, łączna liczba ECTS 2, forma zaliczenia – zaliczenie na ocenę;
 - c) na jednolitych studiach magisterskich – przedmiot prowadzony w wymiarze uwzględniającym specyfikę kierunku studiów oraz wytyczne wyszczególnione w pkt. a, forma zaliczenia – egzamin.
3. Kształcenie z zakresu wychowania fizycznego:
 - a) na pierwszym stopniu studiów lub jednolitych studiach magisterskich – zajęcia prowadzone w dwóch semestrach, łącznie 45 godz. na studiach stacjonarnych i 27 godz. na studiach niestacjonarnych, łączna liczba ECTS 2, forma zaliczenia – zaliczenie bez oceny;
 - b) na drugim stopniu studiów – zajęcia prowadzone w jednym semestrze, w wymiarze 20 godz. na studiach stacjonarnych i 12 godz. na studiach niestacjonarnych, łączna liczba ECTS 1, forma zaliczenia – zaliczenie bez oceny.
 4. Kształcenie z zakresu ochrony własności intelektualnej i technologii informacyjnej na pierwszym stopniu studiów lub jednolitych studiach magisterskich w wymiarze uwzględniającym specyfikę kierunku studiów, forma zaliczenia – zaliczenie na ocenę.
 5. Kształcenie z zakresu treści oferowanych na zajęciach ogólnouczelnianych na pierwszym stopniu studiów lub jednolitych studiach magisterskich – przedmiot lub przedmioty w ramach modułów oferowanych dla studenta (humanizujące i społeczne), do których należy przypisać ECTS w wymiarze łącznym co najmniej 3 pkt., forma zaliczenia – zaliczenie na ocenę.
 6. Prowadzenie seminariów dyplomowych:
 - a) na studiach pierwszego stopnia – seminarium dyplomowe i praca inżynierska, względnie seminarium dyplomowe i praca licencjacka w wymiarze 30 godz., łączna liczba ECTS 15, forma zaliczenia – zaliczenie na ocenę;
 - b) na studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich – seminarium dyplomowe i praca magisterska w wymiarze 60 godz., łączna liczba ECTS 20, forma zaliczenia – zaliczenie na ocenę.
 7. Obowiązek prowadzenia seminariów dyplomowych dotyczy kierunków, dla których w programie kształcenia przewidziano realizację pracy dyplomowej. Dlatego efekty kształcenia uzyskane w trakcie seminarium powinny uwzględniać specyfikę wynikającą z rodzaju i formy pracy dyplomowej oraz z celu i zakresu tej pracy.
 8. Student posiadający stosowne zaświadczenia o znajomości języka obcego na poziomie określonym w programie kształcenia może być zwolniony z obowiązku udziału w zajęciach z tego zakresu. Szczegółowe zasady zwolnień określa Kierownik Studium Języków Obcych, w uzgodnieniu z kierownikiem podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej dany kierunek studiów.
 9. Student posiadający Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych może być zwolniony z obowiązku udziału w zajęciach z zakresu technologii informacyjnej. Szczegółowe zasady zwolnień w tym zakresie określa kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej, prowadzącej dany kierunek studiów.

§6

Program kształcenia powinien przewidywać szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla wszystkich studentów rozpoczynających naukę na I roku studiów: pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Szczegółowy zakres i program szkolenia oraz szczegółowe zasady odbywania i zaliczania szkolenia regulują odrębne przepisy.

§7

1. Program kształcenia określa szczegółowe zasady i formy odbywania praktyk, z uwzględnieniem specyfiki i wymagań wynikających z prowadzenia danego kierunku studiów.
2. W szczególności powinien uwzględniać:
 - a) cele i efekty kształcenia,
 - b) planowane miejsce realizacji i zakres merytoryczny umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia,
 - c) właściwy wymiar czasowy i termin realizacji,
 - d) sposób prowadzenia i rodzaj dokumentacji zajęć realizowanych w ramach określonych praktyk.
 - e) system kontroli praktyk i ich sposób zaliczania.

§8

1. Programy przedmiotów ujętych w planie studiów powinny uwzględniać:
 - a) możliwości realizacji założonych efektów kształcenia przez właściwe relacje pomiędzy różnymi formami zajęć dydaktycznych i właściwy wymiar zajęć o charakterze praktycznym;
 - b) wymagania organizacji zawodowych, jeżeli dla danego kierunku studiów zostały one określone.
2. Program przedmiotu opracowuje koordynator wskazany przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej, a następnie opiniuje komisja właściwa do spraw dydaktycznych i studenckich.
3. Sylabus, stanowiący opis programu przedmiotu powinien zawierać w szczególności:
 - a) nazwę przedmiotu;
 - b) nazwę jednostki prowadzącej przedmiot;
 - c) imię i nazwisko koordynatora oraz pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących przedmiot;
 - d) rok i semestr studiów, na którym przedmiot jest realizowany;
 - e) język przedmiotu;
 - f) wykaz grup treści kształcenia i moduły, w ramach których przedmiot jest realizowany;
 - g) liczbę punktów ECTS przypisaną przedmiotowi;
 - h) cele przedmiotu;
 - i) treści merytoryczne przedmiotu wraz z określeniem efektów kształcenia, formy realizacji i stosowanych metod dydaktycznych oraz liczby godzin zajęć dydaktycznych;
 - j) formę, warunki i kryteria zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu, stanowiących weryfikację uzyskanych efektów kształcenia²;
 - k) wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej potrzebnej do realizacji zasadniczych treści merytorycznych przedmiotu.
4. Istotny element opisu programu przedmiotu stanowi określenie nakładu pracy studenta i przyporządkowanie określonym formom aktywności stosownych punktów ECTS. Do podstawowych form aktywności zalicza się:
 - a) udział w zajęciach wymagających bezpośredniego kontaktu z prowadzącym, tj.: wykładach, ćwiczeniach, seminariach i praktykach oraz konsultacjach i egzaminie;

- b) pracę własną wykonywaną bez bezpośredniego udziału prowadzącego, a konieczną do realizacji treści programowych przedmiotu i uzyskania efektów kształcenia, tj.: przygotowanie do ćwiczeń oraz wykonanie sprawozdania, projektu lub innych zadań objętych programem przedmiotu.

§9

1. Program kształcenia dla nowo tworzonego kierunku studiów powinien uwzględniać:
 - a) wskazanie potrzeb związanych z utworzeniem planowanego kierunku studiów, wynikających z rozpoznania potencjalnego rynku pracy dla absolwentów tego kierunku;
 - b) sformułowanie przewidywań co do zainteresowania kandydatów danym kierunkiem studiów, wynikających z rozpoznania trendów kształcenia na poziomie średnim i oczekiwań absolwentów tych szkół;
 - c) wstępne określenie celów i efektów kształcenia oraz przyporządkowanie danego kierunku do określonego obszaru/obszarów kształcenia wraz z odniesieniem efektów kierunkowych do obszarowych oraz pełnego zakresu efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, jeżeli taki tytuł zawodowy będzie nadawany absolwentowi;
 - d) plan studiów.
2. Integralną część dokumentacji dotyczącej powołania nowego kierunku powinien stanowić plan finansowania tego kierunku studiów, a w szczególności plan potrzeb inwestycyjnych i źródeł finansowania przedsięwzięć niezbędnych do realizacji kształcenia na tym kierunku.

§10

1. Program kształcenia dla każdego kierunku, poziomu i formy studiów zatwierdza rada podstawowej jednostki organizacyjnej będąca wnioskodawcą, po zasięgnięciu opinii komisji właściwej do spraw dydaktycznych i studenckich.
2. W przypadku studiów prowadzonych wspólnie przez kilka jednostek – program kształcenia zatwierdzają rady wszystkich podstawowych jednostek organizacyjnych będących wnioskodawcami, po zasięgnięciu opinii właściwych komisji do spraw dydaktycznych i studenckich.
3. Program kształcenia może uwzględniać prowadzenie wybranych przedmiotów i/lub modułów oraz zdawanie określonych egzaminów i składanie prac dyplomowych w języku obcym.
4. Nie więcej niż 10% ogólnej liczby godzin zajęć określonych w planie studiów i programie kształcenia może być realizowane bez bezpośredniego uczestnictwa nauczycieli akademickich z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość.
5. Program kształcenia realizowany na studiach niestacjonarnych zapewnia osiągnięcie tych samych efektów, co na studiach stacjonarnych na tym samym kierunku studiów i poziomie kształcenia.
6. Liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych nie może być mniejsza niż 60 % ogólnej liczby godzin zajęć określonych na studiach stacjonarnych dla danego kierunku studiów oraz poziomu kształcenia.
7. Jeżeli czas trwania studiów niestacjonarnych jest dłuższy niż czas trwania odpowiednich studiów stacjonarnych, to całkowita liczba punktów ECTS dla studiów niestacjonarnych jest równa liczbie punktów przewidzianych programem odpowiednich studiów stacjonarnych na tym samym kierunku studiów i poziomie kształcenia. W konsekwencji liczba punktów przewidzianych planem studiów dla danego semestru i roku studiów niestacjonarnych ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

Uwagi:

1. Efekty kształcenia należy określić dla całego programu studiów oraz dla poszczególnych przedmiotów i modułów. Jeżeli grupa przedmiotów stanowi moduł wyodrębniony jako specjalizację lub specjalność, dla takiego modułu konieczne jest określenie odrębnych efektów kształcenia realizowanych w ramach efektów określonych dla kierunku studiów.
2. Efekty kształcenia powinny być mierzalne i do każdego z nich muszą zostać sformułowane jasne kryteria oceny, pozwalające na stwierdzenie, czy i w jakim stopniu efekt został osiągnięty.

R e k t o r

prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady